

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. balandžio 6 d.
(OR. en, fr)

7936/22

EDUC 125
RECH 175
SOC 215
DIGIT 77
ENV 323
EMPL 132

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms

Ankstesnio dokumento Nr.:	6985/22
------------------------------	---------

Dalykas:	Tarybos išvados dėl Europos strategijos, kuria aukštojo mokslo institucijoms suteikiama galių dėl Europos ateities
----------	--

Delegacijoms priede pateikiamos pirmiau nurodytos Tarybos išvados, kurias 2022 m. balandžio 4–5 d. posėdyje patvirtino Taryba (švietimas, jaunimas, kultūra ir sportas).

**Tarybos išvados dėl Europos strategijos, kuria aukštojo mokslo institucijoms suteikiama galių
dėl Europos ateities**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

primindama politinį šio klausimo kontekstą, išdėstyta šių išvadų priede,

PRIMINDAMA, KAD:

1. aukštojo mokslo institucijos (AMI)¹ Europoje aktyviai dalyvauja žinių kūrimo, jų sklaidos ir sertifikavimo veikloje. Joms tenka labai svarbus vaidmuo kuriant tiek Europos švietimo erdvę, tiek naują Europos mokslinių tyrimų erdvę, užtikrinant sinergiją su Europos aukštojo mokslo erdve. AMI yra labai svarbios siekiant tikslo, nustatyto Tarybos rezoliucijoje dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.), konkrečiai – pasiekti, kad ne vėliau kaip 2030 m. ne mažiau kaip 45 % 25–34 metų amžiaus asmenų būtų įgiję tretinį išsilavinimą.
2. Ateinančiais metais dar labiau išaugs aukštojo mokslo institucijose užregistruotų besimokančių asmenų skaičius, tai pastaraisiais dešimtmečiais tapo pagrindine tendencija pasaulyje. Iki 2030 m. tretinį išsilavinimą įgijusių 25–34 metų amžiaus asmenų skaičius EBPO ir G20 šalyse turėtų pasiekti 300 mln.².

¹ Šiose išvadose terminas „aukštojo mokslo institucijos“ vartojamas kaip nuoroda į visą sektorių, apimančią visą tretinio švietimo sritį, taigi – visų rūšių aukštojo mokslo institucijas, pagal nacionalinę teisę arba praktiką įskaitant mokslinių tyrimų universitetus, universitetų kolegijas, taikomųjų mokslų universitetus, aukštąsias profesinio rengimo ir mokymo institucijas bei aukštąsias meno mokyklas.

² EBPO (2020), „Aukštojo mokslo stiprinimas. Iššūkiai, pasirinkimo galimybės ir pasekmės“ (*Resourcing Higher Education: Challenges, Choices and Consequences, Higher Education*), OECD Publishing, Paryžius).

3. Įvairios galimybės ir iššūkiai turės įtakos būsimam AMI plėtojimui Europoje. Pasaulio demografinės tendencijos ir globalizacija kels iššūkių Europos kaip svarbaus žinių kūrimo centro pozicijai. Visuotinis atšilimas ir aplinkos būklės blogėjimas, spartėjantys technologiniai pokyčiai ir intensyvėjantis lenktyniavimas dėl skaitmeninių technologijų jau daro poveikį AMI strategijoms ir šių institucijų padėčiai Europoje bei pasauliniame kontekste. Kad Europa galėtų išlaikyti ir įtvirtinti savo kaip pasaulio lyderės poziciją stiprėjančios pasaulinės konkurencijos kontekste jai bus vis svarbiau turėti didelį itin kokybiško išsilavinimo ir gerai parengtų talentų rezervą.
4. Tuo tarpu dėl didėjančios kokybiško ir įtraukaus švietimo, taip pat pažangių mokslinių tyrimų ir inovacijų paklausos besiformuojančios rinkos ekonomikos šalyse ne tik stiprėja pasaulinė tinklaveika, bet ir kyla naujos grėsmės pagrindinėms vertybėms bei principams, kuriuos siekia puoselėti Europos demokratinės valstybės. Europos ir pasaulio lygmeniu dėl stiprėjančios nelygybės ir iššūkių, kurie kyla dėl visuomenės senėjimo, transformuosis darbo rinka ir stiprės įtraukties ir aukštojo išsilavinimo poreikis, o tai bus susiję su naujais mokymosi visą gyvenimą lūkesčiais.
5. Ekonomikai atsigaunant po pandemijos ir sparčiai kintant su skaitmenine ir žaliaja pertvarkomis susijusioms žinioms, įgūdžiams ir kompetencijoms, AMI bus priverstos apsvarstyti galimybę toliau plėtoti savo infrastruktūrą, patvirtinti naujus pedagoginius metodus, užtikrinti lanksčią ir trumpo mokymosi patirtį, parengti besimokančiuosius nuolat kintančiai visuomenės ir darbo rinkos aplinkai, o tyrėjus įgalinti dirbti kartu, kad būtų surasta dabartinių visuotinių iššūkių novatoriškų sprendimų.

6. Norint užtikrinti įtrauktį ir kompetenciją reikia didelių bendrų investicijų į ES aukštojo mokslo sektorių, atsižvelgiant į dabartines vidutines išlaidas, skiriamas tretiniam švietimui ES, ir į didėjantį studentų bei besimokančiųjų skaičių, taip pat į iššūkius, su kuriais susiduria AMI.
7. Unikali aukštojo mokslo padėtis vykdyti tarpusavyje susijusias švietimo, mokslinių tyrimų, inovacijų ir tarnavimo visuomenei misijas yra galimybė, kuria reikės pasinaudoti siekiant išnaudoti šių keturių misijų sinergijos potencialą.
8. Pasinaudojimas šia sinergija yra ypač svarbus siekiant Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų. Reikės skatinti AMI daugiašales suinteresuotųjų subjektų tarpusavio partnerystes bei bendradarbiavimą ir partnerystes bei bendradarbiavimą su jomis.
9. Šiame kontekste Tarybos rezoliucijoje dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.) paraginta parengti *„aukštojo mokslo transformacijos darbotvarkę, kurioje daugiausia dėmesio būtų skiriama įtraukčiai, inovacijoms, junglumui, skaitmeniniam ir ekologiniam parengtumui bei tarptautiniam konkurencingumui, taip pat pagrindinėms akademinėms vertybėms ir aukštiems etikos principams, taip pat užimtumui ir įsidarbinimo galimybėms“*.

10. Tame pačiame kontekste Tarybos išvadose dėl naujos Europos mokslinių tyrimų erdvės nustatyta, kad kalbant apie Europos mokslinių tyrimų erdvės, Europos aukštojo mokslo erdvės ir Europos švietimo erdvės aukštojo mokslo aspekto bendradarbiavimą „*instituciniai pokyčiai, karjeros mokslinių tyrimų srityje, mokslinis švietimas, mokymas, tarptautinis bendradarbiavimas ir žinių judėjimas yra galimos tvirtesnio bendradarbiavimo sritys*“. Be to, Taryba atkreipė dėmesį į „*Komisijos pasiūlymą parengti veiksmų gaires dėl aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų sričių sinergijos kūrimo*“ ir pareiškė remianti tolesnį „*Europos universitetų aljansų, kaip pavyzdinio šiuolaikinių ir įtraukių ateities aukštojo mokslo institucijų Europoje pavyzdžio*“, plėtojimą. Prie Tarybos išvadų dėl Europos mokslinių tyrimų erdvės valdymo ateityje pridėtoje 2022–2024 m. Europos mokslinių tyrimų erdvės politikos darbotvarkėje nustatyti AMI skirti veiksmai.
11. Išvadose „Europos universitetų tinklų iniciatyva. Aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų, inovacijų ir visuomenės susiejimas. Sudaryti sąlygas naujam Europos aukštojo mokslo aspektui“ Taryba pripažino, kad iniciatyva „Europos universitetai“ turėtų būti vykdoma taip, kad būtų siekiama „*prisidėti prie Europos aukštojo mokslo įstaigų mokslinių tyrimų ir inovacijų aspektų stiprinimo parengiant bendrą darbotvarkę, bendrą infrastruktūrą ir išteklius*“, taip pat „*kurti vis stipresnius aljansus nagrinėjant galimybes bendrai registruoti studentus ir bendrai įdarbinti akademinės bendruomenės atstovus ir tyrėjus įvairiose nacionalinėse sistemose, kad jų karjera švietimo ir mokslinių tyrimų srityse taptų patrauklesnė, tvaresnė ir lankstesnė aljansuose*“. Ji taip pat paprašė Komisijos ir valstybių narių „*apsvarstyti tvaresnes Europos universitetų tinklų iniciatyvos finansavimo priemones, be kita ko, išnagrinėjant regioninių bei nacionalinių ir europinių schemų sinergiją, kad jie galėtų įgyvendinti savo plataus užmojo strategiją*“, taip pat parengti aiškius pasiūlymus, pradedant nuo 2022 m., „*kad prireikus būtų pašalintos kliūtys bendradarbiavimui Europos lygmeniu, pavyzdžiui, išnagrinėjant, ar reikia ir įmanoma taikyti bendrus Europos laipsnius Europos universitetų tinklų iniciatyvos aljansuose*“.

12. Išvadose „Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimas: patrauklios ir tvarios karjeros galimybių bei darbo sąlygų suteikimas tyrėjams ir protų apykaitos pavertimas tikrove“ Taryba paprašė Komisijos *„remti valstybes nares joms formuojant politikos priemones, skirtas sklandžiam ir plataus užmojo tarptautiniam Europos aukštųjų mokyklų bendradarbiavimui, visų pirma susijusį su akademinių ir mokslinių tyrimų srities karjeromis, kurios dažnai yra tarpusavyje susijusios, skatinant Europos aukštojo mokslo sektoriaus įtraukumą, pasinaudojant jo pažangumu ir didinant jo tarptautinį konkurencingumą, taip darant jį patrauklesnį talentams iš Europos ir iš už jos ribų“*. Ji taip pat pritarė tam, kad Europos universitetų aljansai ir jų partnerystės su vietos ekosistemomis yra *„tinkamos platformos išbandyti galimus mokslinių tyrimų srities karjerų sąveikumą skatinančius modelius ir nagrinėti bendrą įdarbinimo, mokymo ir karjeros raidos sistemų galimybes atsižvelgiant tiek į mokslinių tyrimų, tiek į mokymo aspektus, taip pat išbandyti naujas atlygio ir vertinimo sistemas, įskaitant moksliniais tyrimais pagrįstą mokymą“*.

MANO, KAD:

13. tarpvalstybinis AMI tarpusavio bendradarbiavimas visoje Europoje bus toliau stiprinamas, gilinamas ir supaprastinamas, jei bus galima Europos lygmeniu veiksmingai įveikti pirmiau nurodytus iššūkius. Šiuo atžvilgiu Komisija pateikė plataus užmojo Europos strategiją dėl universitetų, kuria siekiama įgalinti ir remti šias institucijas visose jų misijose, kad būtų stiprinamas jų bendradarbiavimas ir pasinaudota jų pranašumais atsižvelgiant į jų ypač svarbų įnašą į Europos atsaką į laukiančius iššūkius. Turėtų būti stiprinamas vykdomas įvairių rūšių bendradarbiavimas ir turėtų būti dalijamasi susijusiais rezultatais ir geriausios praktikos pavyzdžiais, kad būtų įkvėptas visas aukštojo mokslo sektorius Europoje, kartu atsižvelgiant į valstybių narių kompetenciją, akademinę laisvę ir AMI institucinį savarankiškumą.

14. Kad tai būtų įgyvendinta, reikės siekti keturių vienodai svarbių pagrindinių tikslų dedant bendras pastangas institucijų, nacionaliniu ir Europos lygmenimis:

- stiprinti aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų bei inovacijų europinį aspektą ir jų tarpusavio sinergiją;
- skatinti Europos pasaulinį vaidmenį ir lyderystę;
- skatinti Europos atsigavimą ir atsaką į skaitmeninę ir žaliąją pertvarką;
- stiprinti bendromis vertybėmis grindžiamą priklausymo Europai jausmą.

PRAŠO KOMISIJOS IR VALSTYBIŲ NARIŲ, ATSIŽVELGIANT Į JŲ ATITINKAMĄ KOMPETENCIJĄ IR TINKAMAI LAIKANTIS SUBSIDIARUMO PRINCIPŲ, BENDRADARBIAUTI SU AUKŠTOJO MOKSLO INSTITUCIJOMIS IR SUINTERESUOTAISIAIS SUBJEKTAIS SIEKiant šių pagrindinių tikslų:

Aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų bei inovacijų europinio aspekto ir jų tarpusavio sinergijos stiprinimas

15. Vykdamas intensyvesnį tarpvalstybinį bendradarbiavimą prisidedama prie Europos švietimo erdvės ir naujos Europos mokslinių tyrimų erdvės kūrimo visapusiškai pasinaudojant sinergija, taip sustiprinant AMI ir gerinant aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų ir inovacijų kokybę visoje Europoje. Nustatant naujus mobilumo tarp disciplinų ir sektorių bei tarp valstybių aspektus, formas ir galimybes, kartu užtikrinant patrauklias bei tvarias karjeras akademiniame ir mokslinių tyrimų srityse, taip pat atvirąjį švietimą ir atvirąjį mokslą, AMI sudaromos sąlygos geriau spręsti visuomenės uždavinius ir suteikti studentams, visą gyvenimą besimokantiems asmenims ir tyrėjams tinkamų žinių, įgūdžių ir kompetencijų jų būsimam profesiniam ir asmeniniam tobulėjimui. Ypač daug dėmesio turėtų būti skiriama studentams ir jauniems tyrėjams, kurių studijoms ir karjerai didelį poveikį padarė pandemija, taip pat į iš kaimo ir atokių vietovių, pavyzdžiui, atokiausių regionų kilusiems studentams ir jauniems tyrėjams.

16. Tokie AMI aljansai kaip iniciatyva „Europos universitetai“ gali pademonstruoti ekstensyvaus ir ilgalaikio institucinio bendradarbiavimo aukštojo mokslo srityje potencialą. Tokie aljansai gali kurti realią Europos pridėtinę vertę formuodami kritinę masę Europos mastu, visoms susijusioms šalims prisiimant ilgalaikius įsipareigojimus. Jie palengvina laisvą judėjimą Europoje studijų, darbo ir mokslinių tyrimų tikslais, remiantis bendrais interesais. Užtikrindami tvirtesnio masto integravimą, skaidrumą ir atvirumą jie gali daryti transformacinį poveikį Europoje ir Europai. Veiksmų koordinavimas su kitomis Europos, nacionalinėmis, regioninėmis, vietos ir, kai tinkama, tarptautinėmis iniciatyvomis bei tinklais ir papildomumo su jais užtikrinimas padidins šių aljansų transformacinį poveikį.
17. Norint išnaudoti visą tokių AMI aljansų kaip iniciatyva „Europos universitetai“ pridėtinę vertę, reikalinga papildoma parama Europos ir, kai tinkama, nacionaliniu lygmeniu laikantis laipsniško požiūrio. Kadangi šie aljansai skatina institucinę pertvarką, kai tikslinga, jie turėtų būti remiami kuriant tvirtą mokslinių tyrimų ir inovacijų aspektą ir įgyvendinant novatoriškas bendras švietimo programas visais lygmenimis, laikantis į studentus orientuoto, mokslinius tyrimus ir inovacijas skatinančio požiūrio, galbūt suteikiant jungtinius laipsnius, kurie būtų grindžiami Europos kriterijais, parengtais kartu su valstybėmis narėmis ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais vadovaujantis Bolonijos proceso priemonėmis. Šie aljansai taip pat turėtų būti remiami, kai tikslinga, gerinant žmogiškųjų išteklių valdymą, kiek tai susiję su galimu bendru akademinės bendruomenės atstovų ir tyrėjų įdarbinimu, patrauklių ir tvarių karjerų plėtojimo skatinimu ir bendru išteklių bei struktūrų, pavyzdžiui, laboratorijų ir platformų, naudojimu.

18. Visapusiškai pripažįstant tiesioginio mokymosi ir fizinio mobilumo svarbą, taip pat subalansuotos protų apykaitos poreikį, AMI turėtų būti skatinamos toliau remti studentų, darbuotojų ir tyrėjų visų rūšių mobilumą, nes tai prisideda prie akademinės sėkmės ir asmeninių pasiekimų, visiems studentams, darbuotojams ir tyrėjams suteikiant galimybių įgyti tarptautinių ir tarpkultūrinių kompetencijų pasinaudojant mokymo programų tarptautinimu arba mokantis novatoriškoje tarptautinėje aplinkoje, sudarytoje jų šalių institucijose.
19. Šiuo atžvilgiu įgalinantis vaidmuo tenka Europos jaunimo metams. Verta priminti tikslą siekti, kad ne mažiau kaip 20 % Europos aukštojo mokslo erdvės absolventų būtų baigę studijas ar mokymosi kursus užsienyje, kaip dar kartą pakartota 2020 m. lapkričio 19 d. Romos ministrų komunikate, ir paramą, kuri turės būti skirta Europos universitetų tinklų iniciatyvai norint pasiekti plataus užmojo tikslą – 50 % studentų mobilumą, kaip išdėstyta Tarybos išvadose „Europos universitetų tinklų iniciatyva. Aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų, inovacijų ir visuomenės susiejimas. Sudaryti sąlygas naujam Europos aukštojo mokslo aspektui“. sudaryti sąlygas naujam Europos aukštojo mokslo aspektui“.
20. Norėdamos pasiekti šiuos tikslus, valstybės narės ir Komisija, bendradarbiaudamos su AMI, taip pat turėtų siekti supaprastinti institucijų administracines procedūras, be kita ko, toliau plėsdamos Europos studento pažymėjimo iniciatyvos įgyvendinimą ir toliau įgyvendindamos akademinę kvalifikaciją ir studijų užsienyje laikotarpių automatinio tarpusavio pripažinimą bendradarbiaudamos su nacionaliniais akademinio pripažinimo informacijos centrais (NARIC). AMI turėtų būti skatinamos visapusiškai naudotis skaitmeninėmis mobilumo ir pripažinimo priemonėmis, savo universitetų kompleksuose propaguoti daugiakalbystę, kultūrinius ryšius ir mažiau galimybių turinčių studentų įtrauktį, o į savo mokymo programas įtraukti mobilumą.

Europos pasaulinio vaidmens ir lyderystės skatinimas

21. Europai strateginiu geopolitiniu požiūriu svarbus aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų tarptautinimas, kaip nurodyta bendrame komunikate „Strategija „Global Gateway“. Visuotinis bendradarbiavimas aukštojo mokslo srityje turi būti grindžiamas pagrindinėmis vertybėmis ir principais, o jo pagrindas turi būti akademinė laisvė, institucinis savarankiškumas, atvirasis švietimas ir atvirasis mokslas. Abipusiškumo ir vienodų sąlygų principai turėtų būti būtina tarptautinio bendradarbiavimo sąlyga. Palaikant santykius mokslinių tyrimų bei inovacijų srityje ir vedant derybas su pasauliniais partneriais turėtų būti vadovaujama pagrindiniu principu „atvira – kiek įmanoma, uždara – kiek būtina“. AMI turėtų būti remiamos taikant koordinuotą europinį požiūrį, kad šios Europos vertybės ir principai būtų propaguojami pasauliniu lygmeniu siekiant užtikrinti subalansuotą ir abipusiai naudingą bendradarbiavimą, kuris yra Europos, kaip pasaulinius standartus nustatančio subjekto, švelniosios galios ir pajėgumų dalis. Bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų srityje turi būti grindžiamas bendru supratimu ir dalijimusi šiomis Europos lygmeniu propaguojamomis vertybėmis ir principais atsižvelgiant į kitus strateginius Sąjungos interesus laikantis Marselio konferencijos dėl visuotinio požiūrio principų.
22. Glaudesnis Europos bendradarbiavimas gali būti naudingas remiant AMI ir suteikiant tyrėjams, profesijos mokytojams, studentams ir darbuotojams priemonių, būtinų siekiant įveikti sąžiningo pasaulinio bendradarbiavimo srityje kylančius iššūkius, susijusius su nelygybe, užsienio kišimusi ir kliūtimis atvirajam mokslui. Be to, būtina skatinti informaciją grindžiamą ir nepriklausomą trečiųjų šalių partnerių supratimą. Siekiant įtvirtinti Europos Sąjungos, kaip saugios mokslinių tyrimų laisvės ir demokratinių vertybių erdvės, poziciją, AMI turėtų būti remiamos pagal Europos ir nacionalines schemas, visapusiškai laikantis kompetencijos principo, kad būtų priimami studentai, tyrėjai ir akademinės bendruomenės atstovai, kurių laisvei kyla grėsmė.

23. Siekiant padidinti AMI konkurencingumą pasauliniu lygmeniu, jos turėtų būti skatinamos sutelkti vietas ar regionines ekosistemas, taip skatinant teritorinę sanglaudą, pasitelkiant tvirtas partnerystes su mokslinių tyrimų organizacijomis, inovacijų subjektais, finansuotojais ir ekonominiais bei socialiniais partneriais, kartu stiprinant glaudžius ryšius su vietos ir regioninės valdžios bei nacionalinėmis institucijomis. Siekiant skatinti Europos AMI įvairovę ir kompetenciją pasauliniu lygmeniu, Europos lygmeniu turėtų būti vykdomas tolesnis darbas ir teikiama papildoma parama valstybėms narėms, kad būtų skatinama nacionalinė politika, pavyzdžiui, pasitelkiant kompetencijos iniciatyvas ir pasinaudojant regioniniais bei vietos centrais.
24. Europos AMI tarpvalstybinis bendradarbiavimas didina jų patrauklumą tarptautiniams studentams, tyrėjams ir pasauliniams partneriams, taip pat gerina švietimo pasiūlos kokybę bei mokslinių tyrimų bei inovacijų potencialą. Tokios esamos Europos programos, kaip „Erasmus+“, Sąjungos išorės veiksmų priemonės ir programa „Europos horizontas“ turėtų būti naudojamos į jų teisinius pagrindus įtrauktų veiksmų srityje ir vertinamos pagal atitinkamus jų vertinimo kriterijus siekiant remti tokius AMI aljansus kaip iniciatyva „Europos universitetai“ bei Žinių ir inovacijos bendrijos (ŽIB) rengiant bendrą tarptautinimo veiklą ir strategijas visose aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų ir inovacijų srityse. Tai padėtų joms matyti savo perspektyvas tarptautiniame kontekste, kurti tinklus su pagrindiniais partneriais visame pasaulyje, stiprinti partnerių trečiosiose šalyse gebėjimus ir skatinti studentų, tyrėjų, akademinės bendruomenės atstovų ir darbuotojų (įvažiuojamąjį ir išvažiuojamąjį) mobilumą. Turėtų būti visapusiškai pasinaudota 2019 m. UNESCO kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo konvencija, kadangi ji palengvina tarptautinį studentų mobilumą ir taip padeda išnaudoti Europos aukštojo mokslo tarptautinimo potencialą. Bendromis Europos pastangomis, skirtomis trečiosioms šalims, be kita ko, dedamomis laikantis Europos komandos požiūrio, galėtų būti toliau propaguojama Europos aukštojo mokslo pasiūla ir dalyvaujama abipusiškai naudingoje stiprinimo veikloje.

Europos atsigavimo ir atsako į skaitmeninę ir žaliąją pertvarkas skatinimas

25. AMI turėtų būti toliau skatinamos žinias paversti įgūdžiais, kompetencijomis ir inovacijomis. Tai gali būti daroma visapusiškai gerbiant akademinę laisvę, plėtojant glaudų bendradarbiavimą su ekonominiais, socialiniais ir pramonės partneriais vietos ir regionų mokslinių tyrimų bei inovacijų ekosistemose ir palengvinant tarpsektorinį AMI ir kitų partnerių mobilumą, visų pirma remiantis pažangiosios specializacijos strategijomis, Europos inovacijos ir technologijos instituto ir ŽIB veikla. Šis bendradarbiavimas taip pat galėtų būti labai naudingas vietos įmonėms ir MVI, o studentams, tyrėjams, akademinės bendruomenės atstovams, profesijos mokytojams ir darbuotojams suteiktų galimybių dalyvauti mokymuose, pavyzdžiui, intelektinės nuosavybės valdymo, žinių perdavimo ir verslumo, įskaitant galimybę gauti finansavimą, srityse bet kuriuo jų karjeros etapu. Vertinant jų karjerą turi būti atsižvelgiama į įvairią akademinę veiklą tiek akademinėje bendruomenėje, tiek už jos ribų, susijusią su visais AMI misijų aspektais. AMI taip pat turėtų gerinti savo gebėjimus sąveikauti su savo ekosistemomis pasitelkdamos būtinas žinias, įgūdžius ir kompetencijas, ypač skirtas strateginiams pramonės sektoriams, ir skatindamos žinių bei technologijų perdavimą ir atžalinių įmonių kūrimą.
26. AMI galėtų būti remiamos siekiant gerinti į studentus orientuotą ir moksliniais tyrimais grindžiamą mokymąsi, kuriuo siekiama suteikti studentams naujausių kompetencijų, įgūdžių ir žinių, taip pat plėtoti jų mokslinių tyrimų įgūdžius ir patirtį. Studentai taip pat turėtų būti remiami, kad išmokytų visose disciplinose laikytis argumentavimu grindžiamo požiūrio.

27. AMI gali atlikti svarbų vaidmenį mokymosi visą gyvenimą srityje ir reaguojant į darbo rinkos pertvarką atverdamas savo paslaugas visų rūšių besimokantiems asmenims ir didindamos jų įsidarbinimo galimybes, be kita ko, užtikrindamos perkvalifikavimo ir įgūdžių tobulinimo galimybes. Šiuo tikslu AMI turėtų būti padedama naudotis skaitmeninimu siekiant skatinti novatoriškus mokymosi ir mokymo metodus, rengti ir įgyvendinti lanksčias ir konkretiems poreikiams pritaikytas mokymosi trajektorijas, įskaitant, kai tinkama, trumpesnius kursus ar mokymosi patirtį, dėl kurių galėtų būti suteikiami mikrokredencialai, nenukrypstant nuo mokymo pagal visų studijų programas pagrindinio principo. Siekiant ugdyti atitinkamus besimokančių asmenų įgūdžius, kompetencijas, nuostatas ir verslumo dvasią, AMI turėtų būti skatinamos bendradarbiauti su savo ekosistemomis, skatinti įgyti patirties darbo vietoje, pavyzdžiui, pasinaudoti stažuotėmis, pameistrystėmis ir savanoriškos veiklos galimybėmis, ir, kai tinkama, toliau plėtoti verslumo kryptis, kad studentai galėtų vykdyti verslumo projektus savo studijų metu.
28. AMI tenka svarbus vaidmuo remiant žaliąją pertvarką ir siekiant darnaus vystymosi tikslų kaip išskirtinio kokybės požymio pasaulio lygmeniu. Šiuo atžvilgiu reikėtų remti AMI visoje Europoje, kad būtų įdiegti tvarumo ir ekologiškumo metodai remiantis visapusišku instituciniu požiūriu, kuris, kai aktualu, būtų jų misijų, infrastruktūros ir veiklos dalis.
29. Siekiant spręsti žaliosios pertvarkos klausimus AMI turėtų būti skatinamos plėtoti tarpdalykines žinias, įgūdžius ir kompetencijas, padėti visiems besimokantiems asmenims ir bendruomenėms įgyti žinių apie tvarumą ir jomis naudotis, o švietimą tvarumo klausimais įtraukti į mokymo programas visuose atitinkamuose sektoriuose. Jos turėtų būti skatinamos užsakyti ir vykdyti mokslinius tyrimus, kurie būtų grindžiami žinių apie tvarumą baze.

30. Kaip paaiškėjo COVID-19 pandemijos metu, skaitmeninės technologijos yra galinga Europos aukštojo mokslo sistemų pertvarkos priemonė, o AMI savo ruožtu padeda spartinti skaitmeninę pertvarką Europoje.
31. Būtina AMI aprūpinti ypač geru junglumu ir itin našia skaitmenine infrastruktūra bei paslaugomis, kurie turėtų būti kuo labiau sąveikūs ir kuriais būtų galima dalytis visoje Europoje, kurie būtų grindžiami Europos standartais³ ir patikimomis technologijomis, atsižvelgiant į konkrečius AMI poreikius, pavyzdžiui, saugių duomenų poreikį.
32. Europos skaitmeninės pertvarkos spartinimas reiškia, kad turės būti užtikrintas visų studentų, profesijos mokytojų, darbuotojų, akademinės bendruomenės atstovų, tyrėjų ir, kai aktualu, platesnės visuomenės skaitmeninis ir duomenų raštingumas. Šiuo tikslu AMI tenka svarbus vaidmuo suteikiant besimokantiems asmenims naujų skaitmeninių kompetencijų ir užtikrinant jų etinį komponentą, pavyzdžiui, susijusį su duomenų administravimu, dirbtiniu intelektu, našiąja kompiuterija bei kibernetiniu saugumu, ir vykdant mokslinius tyrimus bei diegiant inovacijas.
33. Visapusiškai pripažindamos tiesioginio mokymosi vertę, AMI turėtų visapusiškai naudotis skaitmeninėmis priemonėmis, kad pagerintų studentų, darbuotojų, akademinės bendruomenės atstovų ir tyrėjų mokymosi patirties kokybę ir spręstų socialinės nelygybės problemas. Siekiant panaikinti skaitmeninį atotrūkį, turėtų būti remiamos iniciatyvos, kuriomis visiems suteikiama vienoda prieiga prie individualiems poreikiams pritaikytų mokymosi galimybių, pavyzdžiui, rengiant virtualų arba hibridinį mokymą nuotolinio mokymosi vietose. Turėtų būti remiamos AMI pastangos, kad jos galėtų dalytis platformomis ir sąveikiomis priemonėmis, kurios sudaro sąlygas keistis duomenimis, kartu suteikiant kokybiškų, patogių naudoti švietimo išteklių, pavyzdžiui, rengiant internetinius kursus.

³ Carretero Gomez, S., Vuorikari, R. ir Punie, Y. „DigComp 2.1: Aštuonių kvalifikacijos lygių skaitmeninių kompetencijų sistema ir jos naudojimo pavyzdžiai piliečiams“ (*DigComp 2.1: The Digital Competence Framework for Citizens with eight proficiency levels and examples of use*), Europos Sąjungos leidinių biuras, Liuksemburgas, 2017 m.

Bendromis vertybėmis grindžiamo priklausymo Europai jausmo stiprinimas

34. Siekiant stiprinti priklausymo Europai jausmą ir propaguoti mūsų europinį gyvenimo būdą, ypač svarbu puoselėti ir saugoti Europos demokratines vertybes, skatinti įvairovę, įtraukumą ir lyčių lygybę, tai pat gerinti aukštojo mokslo kokybę ir aktualumą atsižvelgiant į perspektyvių įgūdžių poreikį. AMI yra savarankiškos, o akademinė ir mokslinė laisvė yra vienas iš pagrindinių jų misijų ir veiklos principų.
35. Turėtų būti remiamos AMI pastangos, kad jos galėtų apsaugoti švietimą ir mokslą nuo dezinformacijos, remti atvirąjį mokslą ir ginti demokratines vertybes. Šiuo atžvilgiu AMI yra demokratijos garantas ir pagrindinis piliečių mokslo forumas; jos rengia studentus aktyviam pilietiškumui ir dalyvavimui visuomenės gyvenime.
36. AMI gali skatinti viešas diskusijas, grindžiamas patikima ir įžvalgia informacija, suteikdamos platesnę prieigą prie leidinių bei mokslinių tyrimų duomenų ir rengdamos viešus renginius, skirtus mokslinių tyrimų rezultatams skleisti ir aptarti. AMI gali būti pagrindiniai subjektai kovojant su iškreiptu mokslinių tyrimų rezultatų naudojimu ir užtikrinti švietimo, mokslinių tyrimų, inovacijų, valdžios institucijų ir pilietinės visuomenės sąsają. Šis AMI vaidmuo galėtų būti dar labiau sustiprintas ir jos galėtų aktyviau juo naudotis sistemingiau bendradarbiaudamos su visais visuomenės subjektais, įskaitant viešuosius ir privačiuosius novatorius, regioninės ir vietos valdžios institucijas, įskaitant mokyklas, žiniasklaidą, mokslo populiarinimo organizacijas ir tokias pilietinės visuomenės organizacijas kaip vartotojų, naudotojų ar pacientų asociacijos.

37. AMI turėtų užtikrinti, kad studentai, akademinės bendruomenės atstovai, tyrėjai ir darbuotojai dalyvautų jų valdyme kaip tikrieji aukštojo mokslo bendruomenės nariai ir konstruktyvūs partneriai. Šiuo atžvilgiu studentai galėtų dalyvauti sprendimų priėmimo mechanizmuose, be kita ko, kiek tai susiję su mokymo programomis; tai būtų pagrindinių akademinių vertybių aspektas, demokratijos ženklas ir aukštojo mokslo institucijose vedamo dialogo kultūra.
38. AMI pastangos turėtų būti remiamos ir skatinamos, kad būtų užtikrinta jų studentų, akademinės bendruomenės atstovų, tyrėjų ir darbuotojų įtrauktis bei sėkmė, ir skatinamos lygios galimybės, neatsižvelgiant į lytį, rasinę ar etninę kilmę, religiją ar tikėjimą, socialinę ir ekonominę kilmę, sveikatą, negalią, amžių, seksualinę orientaciją, migrantų kilmę ir geografinę padėtį. Šiuo tikslu AMI turėtų būti remiamos užtikrinant visų gerovę kartu išsaugant didesnę socialinę įvairovę. Šiuo atžvilgiu AMI turėtų būti skatinamos užmegzti ryšius su nepakankamai atstovaujamomis grupėmis, kad būtų gerinamos galimybės įgyti aukštąjį išsilavinimą ir jiems padedama užbaigti savo studijas, tinkamai atsižvelgiant į studentus ir jaunos tyrėjus, kurių studijoms ir karjerai didelį poveikį padarė pandemija, taip pat į iš kaimo ir atokių vietovių, pavyzdžiui, atokiausių regionų kilusius studentus ir jaunos tyrėjus.
39. AMI turėtų būti remiamos ir skatinamos imtis atitinkamų veiksmų, kad būtų pagerinta lyčių pusiausvyra jų studentų ir darbuotojų organuose, be kita ko, akademinės karjeros perspektyvų kontekste.
40. AMI gali naudotis novatoriškomis mokymo priemonėmis ir pedagogikos metodais, įskaitant skaitmenines priemones, kad pasiūlytų į studentus orientuotą požiūrį į mokymąsi, neatsižvelgiant į socialinę ir ekonominę kilmę ar mokymosi patirtį. Siekiant sumažinti nelygybę ir skatinti asmeninį tobulėjimą, AMI turėtų būti skatinamos teikti pritaikytas orientavimo ir paramos paslaugas, ypač skirtas naujokams, atsižvelgiant į mokymosi stilių ir trajektoriją, taip pat į kiekvieno besimokančio asmens socialinę ir ekonominę kilmę.

41. KONKREČIAI PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ IR KOMISIJOS, ATSIŽVELGIANT Į JŲ ATITINKAMĄ KOMPETENCIJĄ IR LAIKANTIS SUBSIDIARUMO PRINCIPŲ, REMTI TOKIUS AUKŠTOJO MOKSLO INSTITUCIJŲ ALJANSUS KAIP INICIATYVĄ „EUROPOS UNIVERSITETAI“:
42. visų rūšių AMI aljansai turėtų būti toliau remiami visomis tinkamomis ir aktualiomis priemonėmis, kad būtų palengvinta bendradarbiavimo veikla, grindžiama aukšta kokybe, kompetencija, poveikiu, įtraukumu bei geografinė pusiausvyra, ir būtų identifikuotos kliūtys bei nustatyti sprendimai, kurie galėtų būti bendri visiems aljansams. Konkrečiai, remiantis pirmųjų bandomųjų aljansų laikotarpio vidurio peržiūra turėtų būti toliau diegiama iniciatyva „Europos universitetai“. Tai taip pat sudarytų sąlygas grupuoti veiklą siekiant dalytis geriausios praktikos pavyzdžiais aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų, inovacijų ir paslaugų visuomenei srityse.
43. Visų pirma AMI aljansai turėtų būti skatinami visapusiškai pasinaudoti esamomis finansavimo programomis ir įgalinančiomis priemonėmis Europos, nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis siekiant sustiprinti ir intensyvinti jų bendradarbiavimą.
44. Kai aktualu ir glaudžiai bendradarbiaujant su nacionalinėmis institucijomis, AMI aljansais ir suinteresuotaisiais subjektais, turėtų būti imtasi veiksmų, kad būtų pašalintos glaudesniam, ilgalaikiam ir lanksčiam tarpvalstybiniam bendradarbiavimui trukdančios kliūtys ir parengtos institucinio bendradarbiavimo priemonės, grindžiamos preliminariniu išsamiu jų būtinumo, naudingumo ir įgyvendinamumo vertinimu. Tikslas – suteikti aljansams galimybę savanoriškai veikti kartu, priimti bendrus strateginius sprendimus, bandyti vykdyti bendrą įdarbinimą, rengti bendras mokymo programas arba sutelkti išteklius ir žmogiškuosius, techninius, duomenų, švietimo, mokslinių tyrimų bei inovacinius pajėgumus.

45. Akcentuojant Europos jungtinių programų kokybės užtikrinimo principo įgyvendinimą turėtų būti imtasi tolesnių veiksmų siekiant pripažinti novatoriškos tarpvalstybinės mokymosi patirties vertę ir padidinti AMI aljansų vykdomų jungtinių programų matomumą, patrauklumą ir reputaciją tiek Europoje, tiek už jos ribų. Turėtų būti išnagrinėta galimybė nustatyti bendrus kriterijus, pagal kuriuos galėtų būti sukurtas jungtinių programų Europos ženklas. Vėliau, remiantis šiais bendrai nustatytais Europos kriterijais, galėtų būti numatyta galimybė sukurti ir nacionaliniu, regioniniu arba instituciniu lygmeniu savanoriškai suteikti jungtinius laipsnius visais lygmenimis, vadovaujantis esamomis Bolonijos proceso priemonėmis. Šis procesas turėtų vykti glaudžiai bendradarbiaujant su nacionalinėmis institucijomis, AMI aljansais ir suinteresuotaisiais subjektais.
46. Apie 43 ir 44 punktuose nurodytų tiriamųjų procesų rezultatus kiekviename etape būtų pranešama Tarybai, kad ji priimtų tolesnį sprendimą.
47. Nacionaliniu lygmeniu turėtų būti įdiegti veiksmingi ir efektyvūs kokybės užtikrinimo procesai, kad būtų sudarytos sąlygos laikytis Europos jungtinių programų kokybės užtikrinimo principo pagal Europos aukštojo mokslo erdvės kokybės užtikrinimo standartus ir gaires, atsižvelgiant į kokybės, mokslinių tyrimų ir įgyvendinamumo svarbą.
48. Siekiant sudaryti sąlygas AMI aljansams išnaudoti visą savo potencialą sprendžiant su tarpvalstybiniu bendradarbiavimu susijusių finansinių išlaidų klausimą, kad ilgesnės trukmės laikotarpiu būtų padengtos visų jų misijų išlaidos, turėtų būti imtasi veiksmų siekiant pereiti prie tvaresnės, holistiškesnės ir geriau integruotos ES finansavimo perspektyvos. Šiuo atžvilgiu ne vėliau kaip 2024 m. Komisija, glaudžiai konsultuodamasi su valstybėmis narėmis ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, turėtų išnagrinėti bandomuosius požiūrius dėl galimų sprendimų, po to turėtų būti pateikta ataskaita Tarybai dėl tolesnio sprendimo.

KAD BŪTŲ IMTASI TOLESNIŲ VEIKSMŲ, TINKAMAI ATSIŽVELGIANT Į
SUBSIDIARUMO BEI INSTITUCINIO SAVARANKIŠKUMO PRINCIPUS IR Į
NACIONALINES APLINKYBES:

49. RAGINA Komisiją ir valstybes nares propaguoti ir apsaugoti pagrindines akademines vertybes, įskaitant akademinę laisvę ir sąžiningumą, pagal 2020 m. Romos ministrų komunikatą ir Bonos deklaraciją dėl mokslinių tyrimų laisvės.
50. PRAŠO Komisijos ir valstybių narių, bendradarbiaujant su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, kartu imtis veiksmų, kad būtų užtikrinta aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų ir inovacijų sinergija pagal Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginę programą ir Europos mokslinių tyrimų erdvės valdymo struktūras. Šie veiksmai turėtų įrodyti tikrą pridėtinę vertę Europos lygmeniu ir jais turėtų būti siekiama pirmiau nurodytų pagrindinių tikslų; juos turėtų vykdyti Komisija ir savanoriškai – valstybės narės, pasitelkdamos visas tinkamas priemones pagal savo nacionalines aplinkybes.
51. PRAŠO Komisijos ne vėliau kaip 2022 m. viduryje pateikti Tarybai susipažinti ir tolesniam sprendimui priimti veiksmų gaires dėl bendro naujų priemonių parengimo. Veiksmų gairėse būtų nurodyti pagrindiniai etapai ir susijusios ekspertų grupės. Įgyvendinant pagrindinius tikslus bus atsižvelgiama į šiuos aspektus: Komisijos komunikate dėl Europos universitetų strategijos nustatytus veiksmus, Tarybos rezoliuciją dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.) ir prie Tarybos išvadų dėl Europos mokslinių tyrimų erdvės valdymo ateityje pridėtoje 2022–2024 m. Europos mokslinių tyrimų erdvės politikos darbotvarkėje nustatytus atitinkamus veiksmus, taip pat Tarybos rekomendacijoje dėl Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų pakto išdėstytas vertybes ir principus.

52. PRAŠO Komisijos, valstybių narių ir suinteresuotųjų subjektų pradėti tvirtesnį bendradarbiavimą siekiant įgyvendinti šią sinergiją, remiantis esamomis Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos ir Europos mokslinių tyrimų erdvės valdymo struktūromis, užtikrinant glaudžią sinergiją su Europos aukštojo mokslo erdve ir remiantis AMI geriausia praktika. Šiuo atžvilgiu galėtų būti svarstoma galimybė, kai aktualu, ir aiškiai apibrėžiant bendro intereso temas ir bendrą tikslą, rengti bendrus aukštojo mokslo ir Europos mokslinių tyrimų erdvės ir inovacijų komiteto generalinių direktorių posėdžius.
53. PRAŠO Komisijos ir valstybių narių siekti šių pagrindinių tikslų glaudžiai bendradarbiaujant su ES lygmens ir tarptautinėmis bendromis organizacijomis arba kitomis atitinkamomis organizacijomis, kurios yra svarbios ES lygmeniu, ir šių suinteresuotųjų subjektų atstovais: AMI, įskaitant Europos AMI aljansus, studentų asociacijų, kokybės užtikrinimo agentūrų, mokslinių tyrimų ir technologijų veiklą vykdančių organizacijų, MTI srityje aktyviai veikiančių įmonių, įskaitant MVI, individualius tyrėjus ir novatorius, mokslinių tyrimų infrastruktūrų, MTI finansavimo organizacijų ir mokslo akademijų. Galėtų būti svarstoma galimybė rengti reguliarius susitikimus, pavyzdžiui, surengti Universitetų ateities forumą, kad būtų apsvarstyta strategijos įgyvendinimas ir skatinama dalytis gerosios praktikos pavyzdžiais. To forumo rezultatai turėtų paskatinti tolesnį Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos bei Europos mokslinių tyrimų erdvės plėtojimą ir atitinkamų grupių darbą, užtikrinant sinergiją su Europos aukštojo mokslo erdve.

54. PRAŠO valstybių narių pasinaudoti daugiašaliais mainais, remiant Komisijai, kad būtų skatinamas dalijimasis kitų valstybių narių gerosios praktikos pavyzdžiais ir tarpusavio mokymosi rezultatais.
55. ATKREIPIA DĖMESĮ į Komisijos ketinimą racionalizuoti aukštojo mokslo stebėsenos priemones. Tai galėtų sustiprinti jų potencialą ir aktualumą politikos formuotojams, AMI, studentams ir tyrėjams, nepadidinant valstybės narėms arba AMI tenkančios administracinės naštos, kad būtų teikiama informacija apie pažangą, padarytą įgyvendinant Europos strategiją dėl aukštojo mokslo institucijų įgalinimo, ir padedama valstybės narėms, kurios pageidauja, kad veiksmai, prie kurių jos ketina prisidėti, būtų grindžiami patikimais įrodymais ir duomenimis. Valstybių narių dalyvavimas šiame procese yra savanoriškas. SIŪLO tolesnes diskusijas grįsti atitinkamų stebėsenos priemonių galimos teisinės sistemos apžvalginio tyrimu. PABRĖŽIA, kad ši užduotis turėtų būti plėtojama užtikrinant sinergiją su EMTE politikos koordinavimo ir stebėsenos procesu, įskaitant EMTE rodiklių suvestinę.
56. PRAŠO Komisijos valstybės narėms reguliariai teikti naujausią informaciją apie pažangą, padarytą įgyvendinant pirmiau nurodytus veiksmus, o 2025 m. pateikti visapusišką apžvalgą išsamioje Komisijos ataskaitoje dėl Europos švietimo erdvės, be kita ko, atsižvelgiant į pažangą, padarytą įgyvendinant Europos mokslinių tyrimų erdvę.

POLITINIS KONTEKSTAS

Europos Vadovų Taryba

- 2017 m. gruodžio 14 d. Europos Vadovų Tarybos išvados (dok. EUCO 19/1/17 REV 1)

Europos Sąjungos Taryba

- 2021 m. lapkričio 26 d. Tarybos rekomendacija (ES) 2021/2122 dėl Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų pakto (OL L 431, 2021 12 02, p. 1)
- Tarybos išvados dėl Europos mokslinių tyrimų erdvės (EMTE) valdymo ateityje (dok. 14308/21, 2021 m. lapkričio 26 d.)
- Tarybos išvados „Pasaulinis požiūris į mokslinius tyrimus ir inovacijas. Europos tarptautinio bendradarbiavimo kintančiame pasaulyje strategija“ (dok. 12301/21, 2021 m. rugsėjo 28 d.)
- Tarybos išvados dėl dokumento „Europos universitetų tinklų iniciatyva. Aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų, inovacijų ir visuomenės susiejimas: sudaryti sąlygas naujam Europos aukštojo mokslo aspektui“ (OL C 221, 2021 6 10, p. 14)
- Tarybos išvados „Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimas: patrauklios ir tvarios karjeros galimybių bei darbo sąlygų suteikimas tyrėjams ir protų apykaitos pavertimas tikrove“ (dok. 9138/21, 2021 m. gegužės 28 d.)
- Tarybos rezoliucija dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.) (OL C 66, 2021 2 26, p. 1)

- Tarybos išvados dėl naujos Europos mokslinių tyrimų erdvės (dok. 13567/20, 2020 m. gruodžio 1 d.)
- 2018 m. lapkričio 26 d. Tarybos rekomendacija dėl aukštojo mokslo, vidurinio ugdymo ir mokymo kvalifikacijų bei mokymosi užsienyje laikotarpių rezultatų automatinio tarpusavio pripažinimo skatinimo, (OL C 444, 2018 12 10, p. 1)
- Tarybos išvados dėl artėjimo prie Europos švietimo erdvės vizijos (OL C 195, 2018 6 7, p. 7)
- 2018 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendacija dėl bendrų vertybių, įtraukaus švietimo ir europinio mokymo aspekto propagavimo (OL C 195, 2018 6 7, p. 1)

Europos Komisija

- Užsienio kišimosi į mokslinių tyrimų ir investicijų veiklą problemos sprendimas (SWD(2022) 12 final)
- Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl Europos universitetų strategijos (COM(2022) 16 final)
- Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl pasaulinio požiūrio į mokslinius tyrimus ir inovacijas „Europos tarptautinio bendradarbiavimo kintančiame pasaulyje strategija“ (COM(2021) 252 final/2)
- Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Nauja Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų erdvė (EMTE)“ (COM(2020) 628 final)

- Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl Europos švietimo erdvės sukūrimo iki 2025 m. (COM(2020) 625 final)
- Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos įgūdžių darbotvarkė, kuria siekiama tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo“ (COM(2020) 274 final)

Europos Komisija ir Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai

- Bendras komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui ir Europos investicijų bankui Strategija „Global Gateway“ (JOIN(2021) 30 final)

Pareiškimai

- Romos ministrų komunikatas (2020 m. lapkričio 19 d.)
- Bonos deklaracija dėl mokslinių tyrimų laisvės (2020 m. spalio 20 d.)
